

Śląskie Centrum Chorób Serca

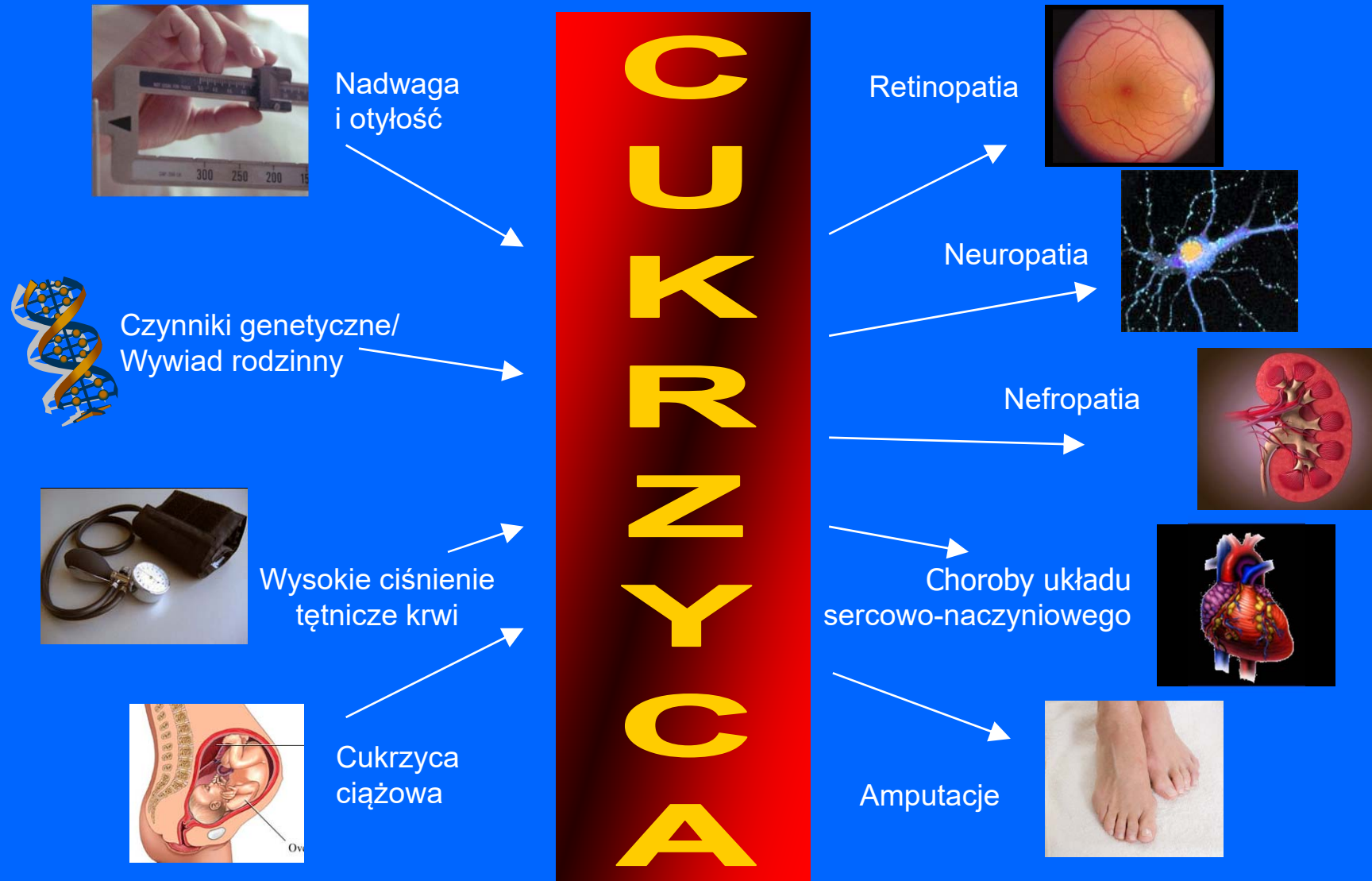
Cukrzyca w Polsce

Aktualna sytuacja epidemiologiczna. Prognozy, zagrożenia, szanse i wyzwania

---

Krzysztof Strojek

Czynniki ryzyka rozwoju i powikłania cukrzycy

SŁAWNI LUDZIE Z CUKRZYCĄ

- Jurij Andropow
- M. Mastroiani
- Artur Ashe
- Menachem Begin
- Paul Cezanne
- Joe Frazier
- Augusto Pinochet
- Ernest Hemingway
- Elvis Presley
- Ludwik IV
- Ella Fitzgerald
- Thomas Edison
- **Michał K. Wiśniowiecki**
- Mario Puzo
- Muhammad Ali
- Gammal Abdel Nasser
- Johnny Cash
- Nicole Johnson
(Miss USA '99)

Znani Polacy z cukrzycą

- Kornel Makuszyński
- Kazimierz Przerwa-Tetmajer
- Michał Korybut-Wiśniowiecki (1640-1673)
- August II Mocny (1670-1733)
- Lech Wałęsa
- Zbigniew Hołdys
- Maria Wisniewska (Mandaryna)
- Maria Fołtyn
- Andrzej Zaorski
- Andrzej Urbański

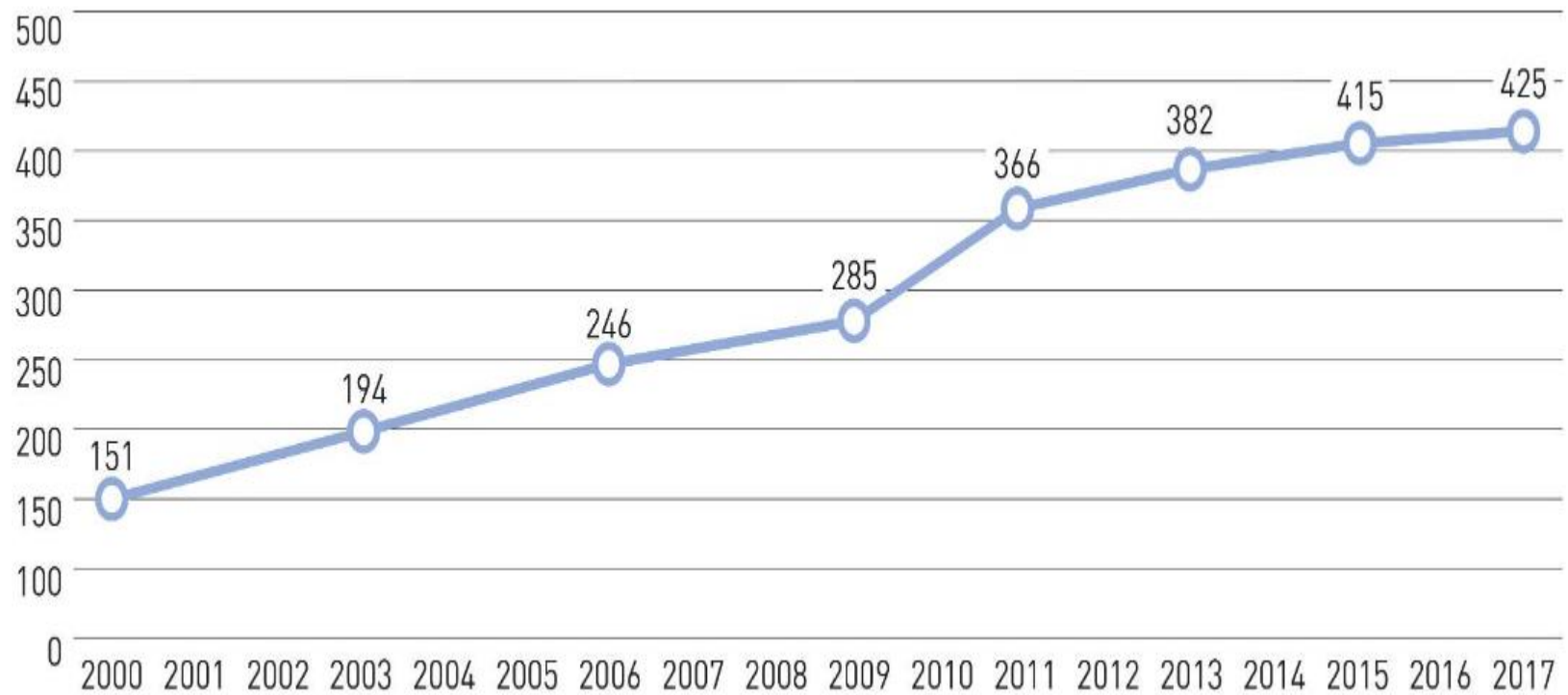

FreeStyle Libre

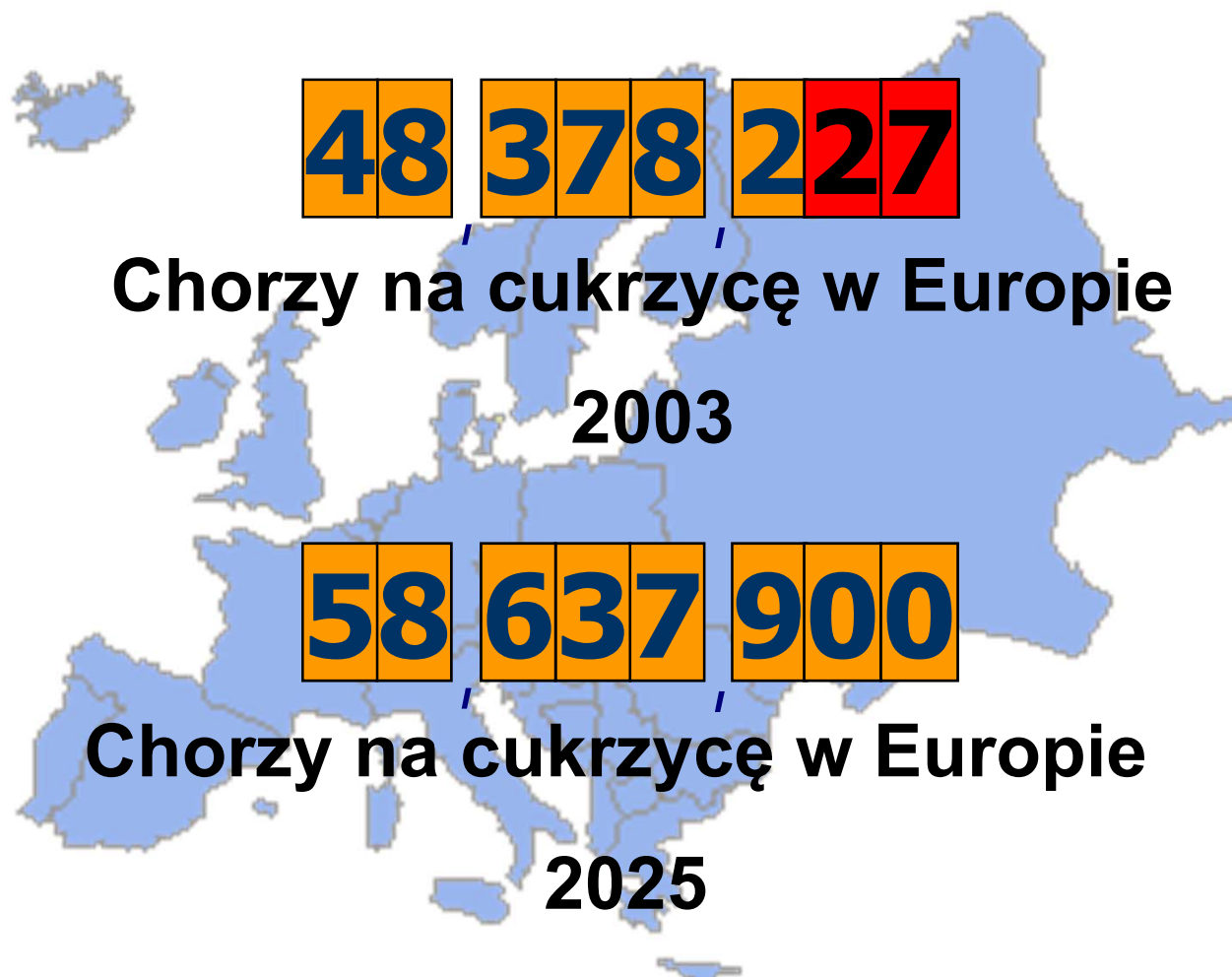
Diabetes around the world

Total number of adults with diabetes (20-79 years)

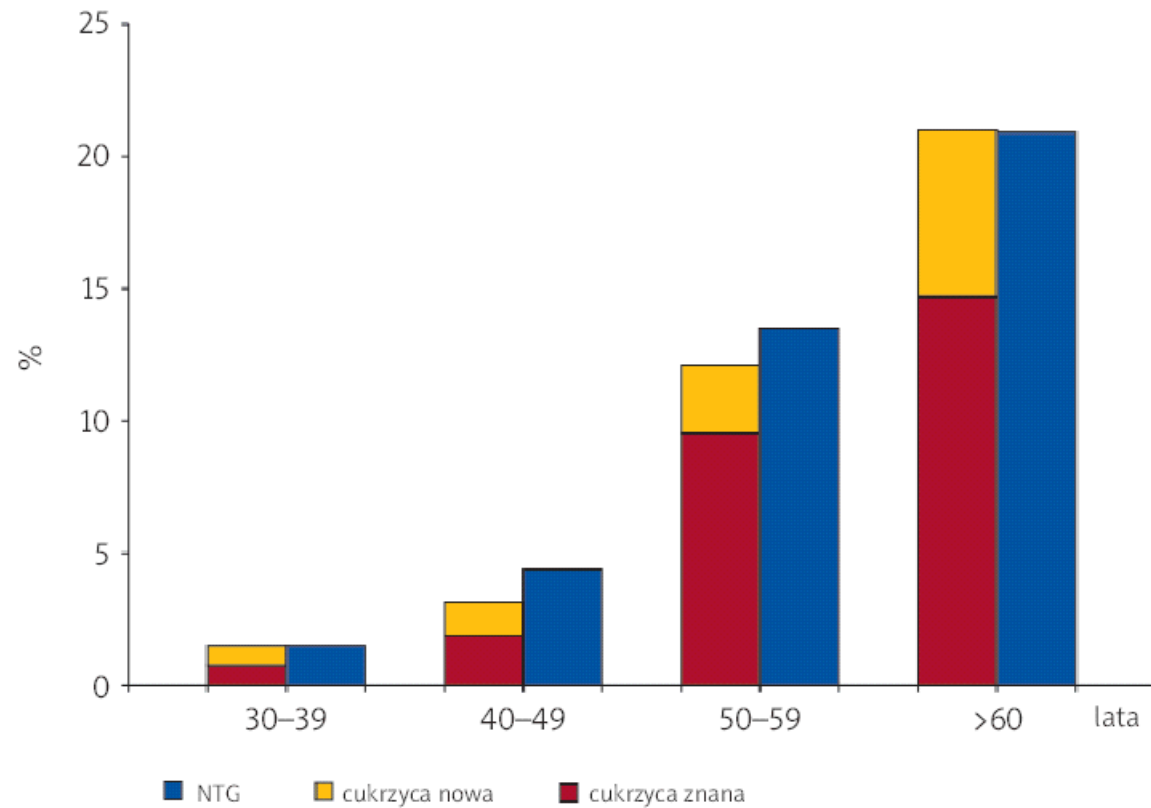
Epidemia cukrzycy

Cukrzyca w populacji wielkoprzemysłowej (Ruda Śląska Halemba)

Wittek, *Strojek Diabetologia* 2006; 49, suppl1

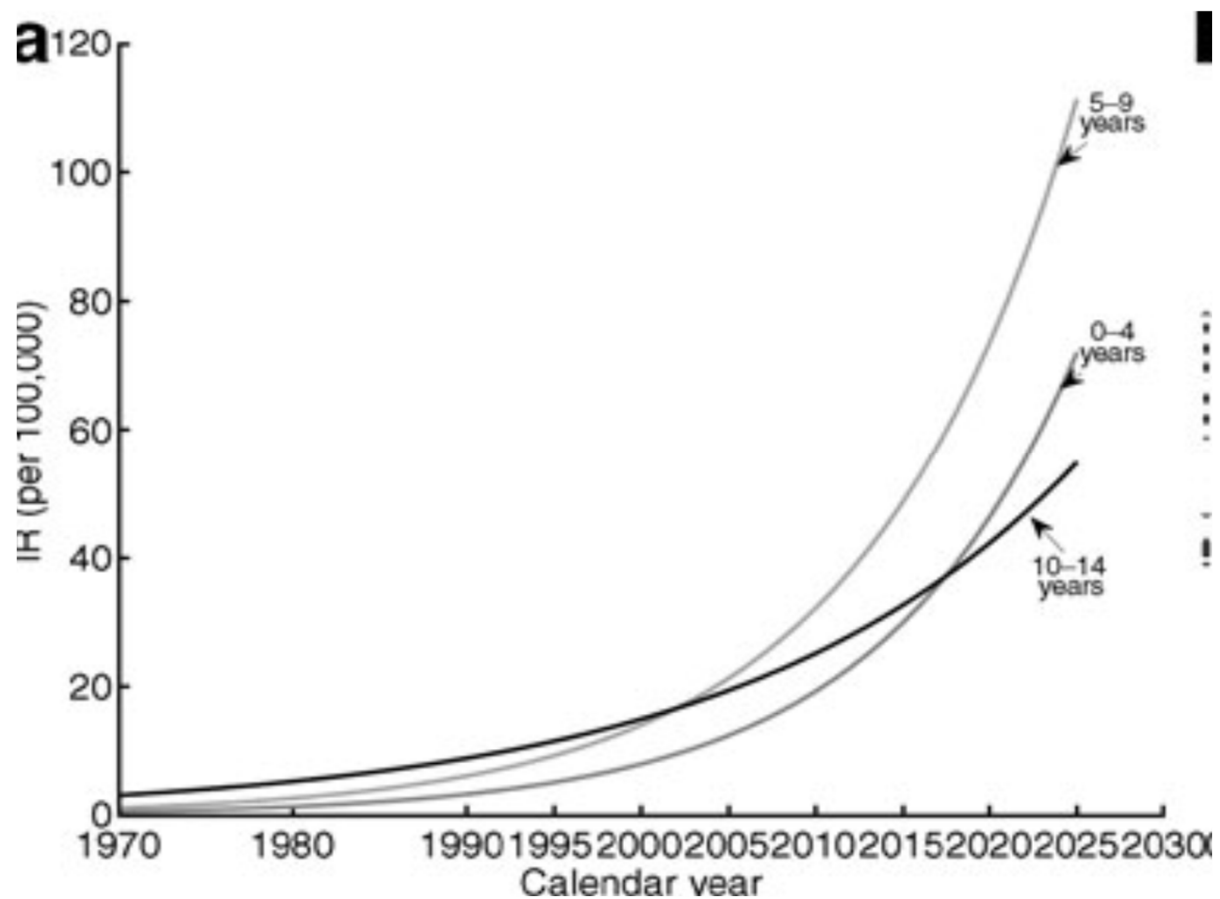
Liczba chorych na cukrzycę

Dane NFZ

	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
łącznie	2.18 mln	1.25 mln	0.92 mln
>60 r.ż.	1.3 mln	0.82 mln	0.48 mln

Zapadalność na cukrzycę wśród polskich dzieci

J.L. 3 lata, 7.5 kg 15.12.1922r,

J.L. 15.02.1923 r. Waga 15 kg

Bliss: „Discovery of insulin”

IX

Reprinted from the Transactions of the Association of American Physicians, 1922

THE EFFECT PRODUCED ON DIABETES BY EXTRACTS OF PANCREAS

BY F. G. BANTING, M.D., C. H. BEST, M.A., J. B. COLLIP, PH.D.
W. R. CAMPBELL, M.D., A. A. FLETCHER, M.D., J. J. R.
MACLEOD, M.D., AND E. C. NOBLE, M.D.

TORONTO, CANADA

(From the Physiological Laboratory and the Medical Clinic University of Toronto)

In the final report of his investigations on the effects of extirpation of the pancreas in 1893, Minkowski¹ does not speculate as to the manner of action of the gland. He considers the possibility that the pancreas acts in some way on the organs which use sugar so as to set free the "affinities" by which these attract the sugar molecules prior to metabolizing them. Although there is no mention of a possible internal secretion of the pancreas, the foregoing suggestion implies that Minkowski thought one might exist; but it is particularly to Hédon and Lepine that we owe the now popular hypothesis which definitely supposes this to be the case. Lepine thought that he could show that this hormone develops its function by causing glycolysis, and that the blood of a depancreated animal (and also of a diabetic patient) possesses a diminished capacity to break down sugar. This has been shown to be incorrect. Hédon sought to demonstrate the presence of the pancreatic hormone by transfusing blood from normal into depancreated animals. He found that this diminished the glycosuria of the latter, but subsequent investigations showed that the cause was not that greater consumption of dextrose had occurred, but that the excretory function of the kidney had become altered.

¹ Arch. f. exper. Path. u. Pharm., 1893, xxxi, 85.

Received from Prof. Macleod
31 Jan'y 1923

ASSIGNMENT

Application No. 273746

No. 111631

Patent No. ....

H. G. Banting,
C. H. Best &
J. B. Collip

TO

Governors of the
University of Toronto

FOR

Extract obtainable from the
mammalian pancreas or
from the related glands
of fishes, etc.

TERRITORY.

All interest.

RECORDED in the Patent and Copyright Office,
at Ottawa, this 15th
day of January 1923.
as witness the seal of the Patent Office.

M. J. Morrison

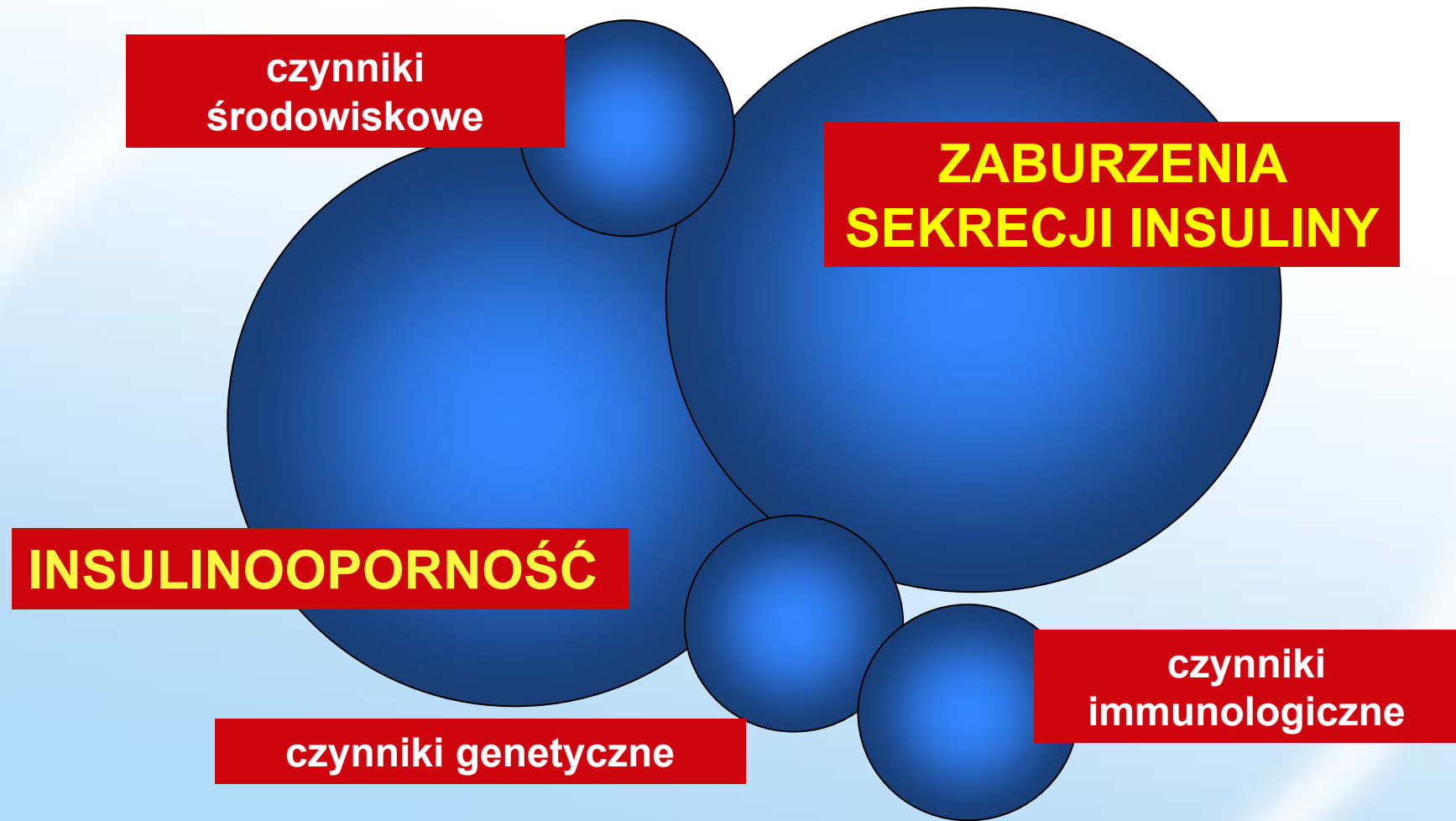
Assignment Clerk.

- Cukrzyca typu 1 - 10%
- Cukrzyca typu 2- 85%
- Inne typy (*typu 3*)- 2-5 %

Dlaczego dochodzi do cukrzycy typu 2 ?

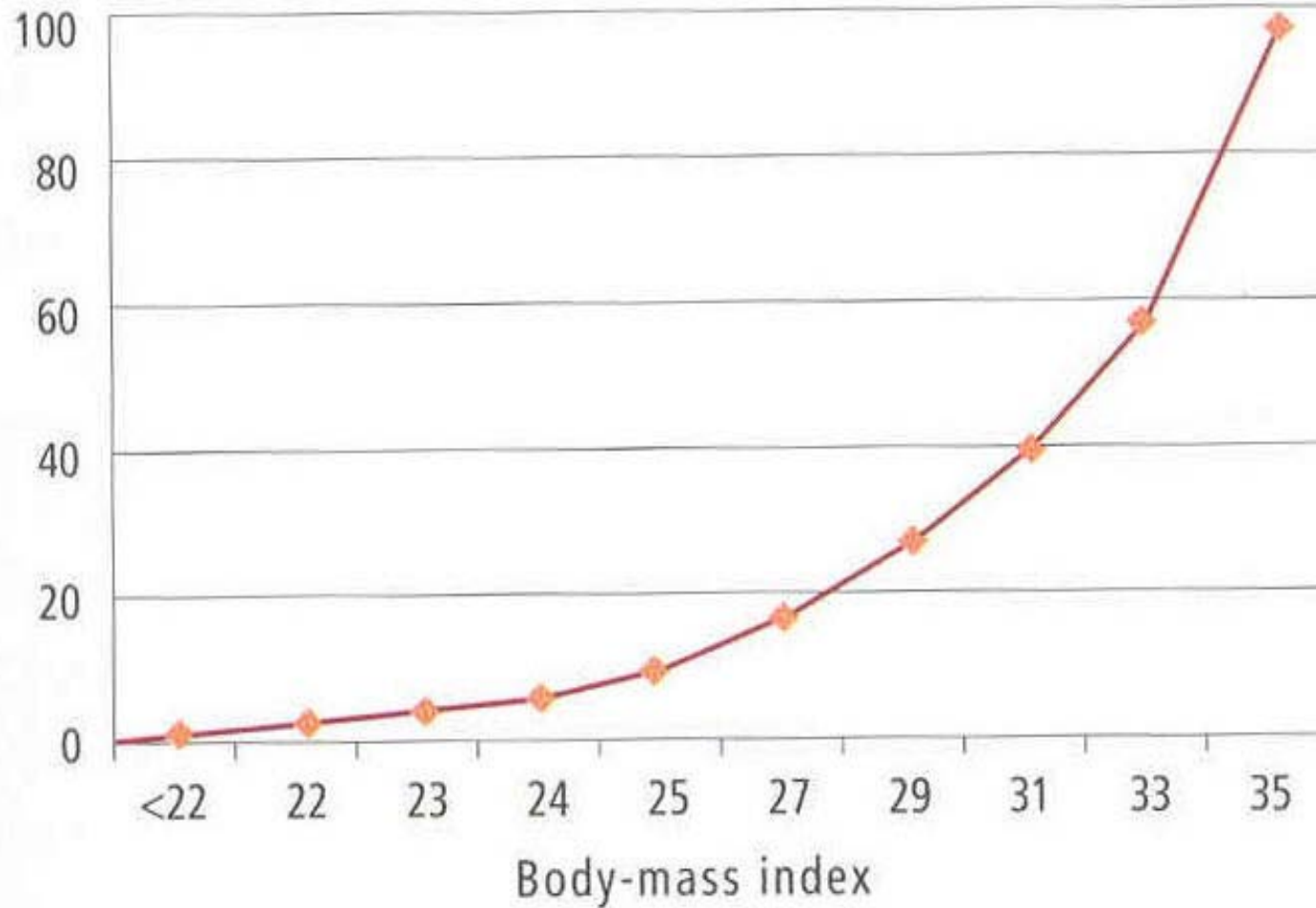

Ryzyko cukrzycy a BMI

Colditz, Am J Epidemiol 1990; 132: 501-513

Nie ma bardziej szczerzej miłości niż miłość do jedzenia

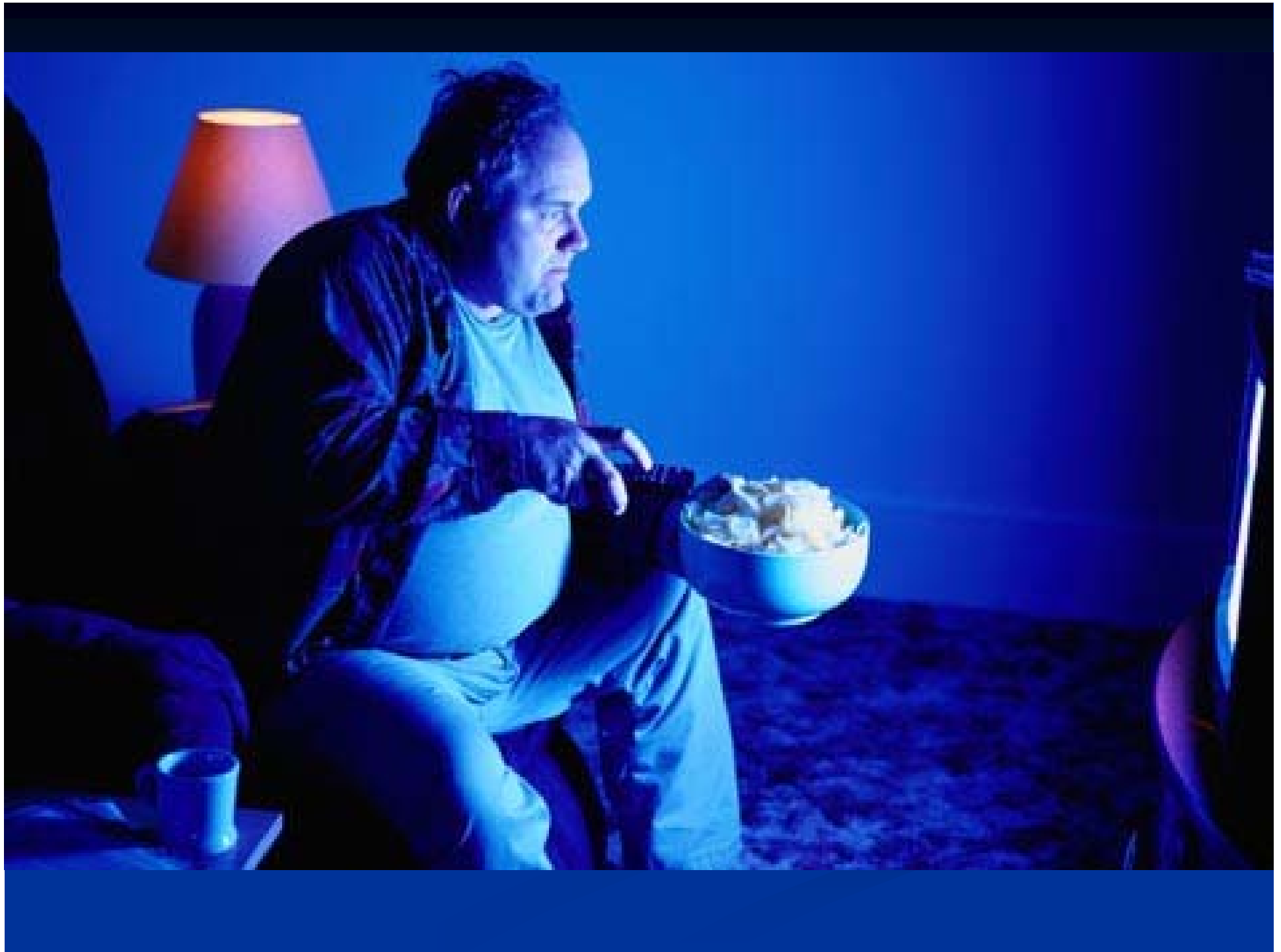
There is no such sincere love than love to eat

George Bernard Shaw

Historia frytek w USA

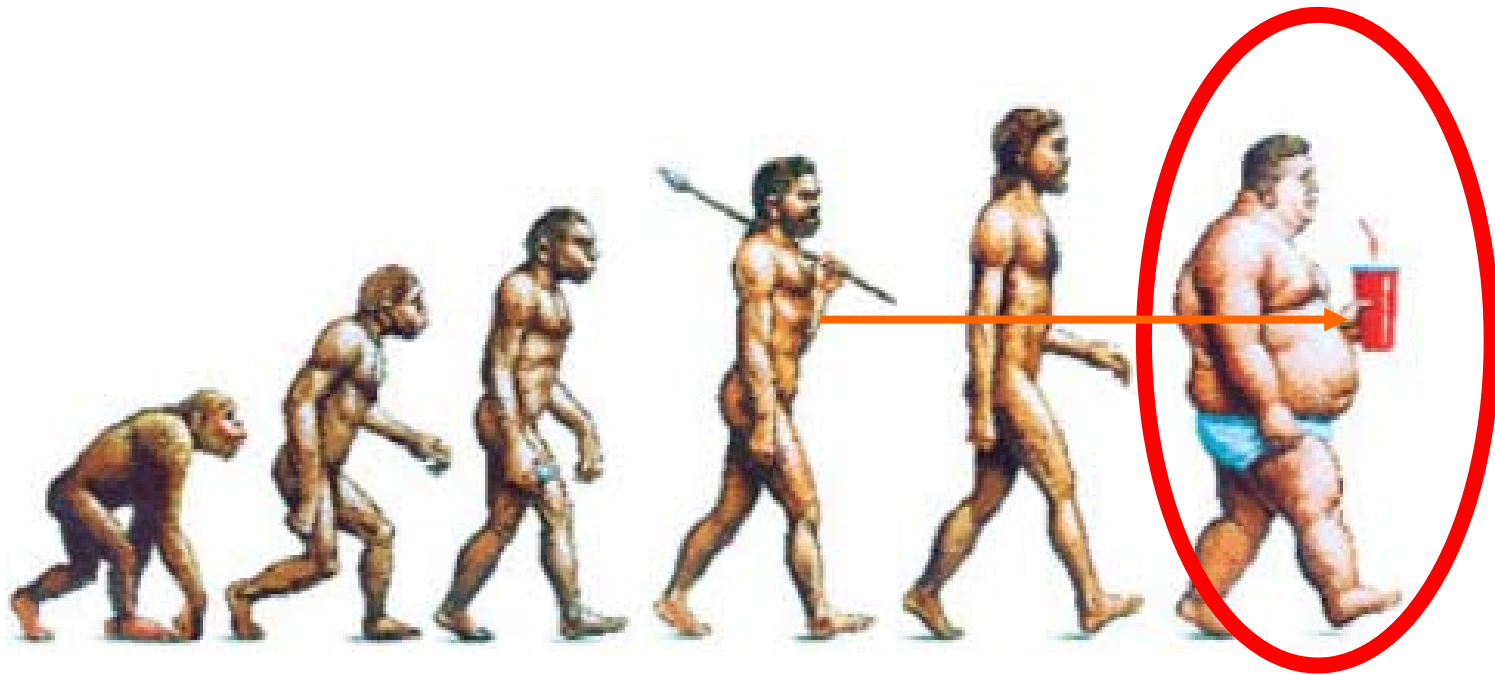

	Small	Medium	Large	Super-Size
1950-1960		200 calorii		
1970' s	200 calorii		320 calorii	
1980' s		320 calorii	400 calorii	
1990' s			450 calorii	540 calorii
2000		450 calorii	540 calorii	610 calorii

Zmiana stylu życia...

H. Australopithecus

H. erectus

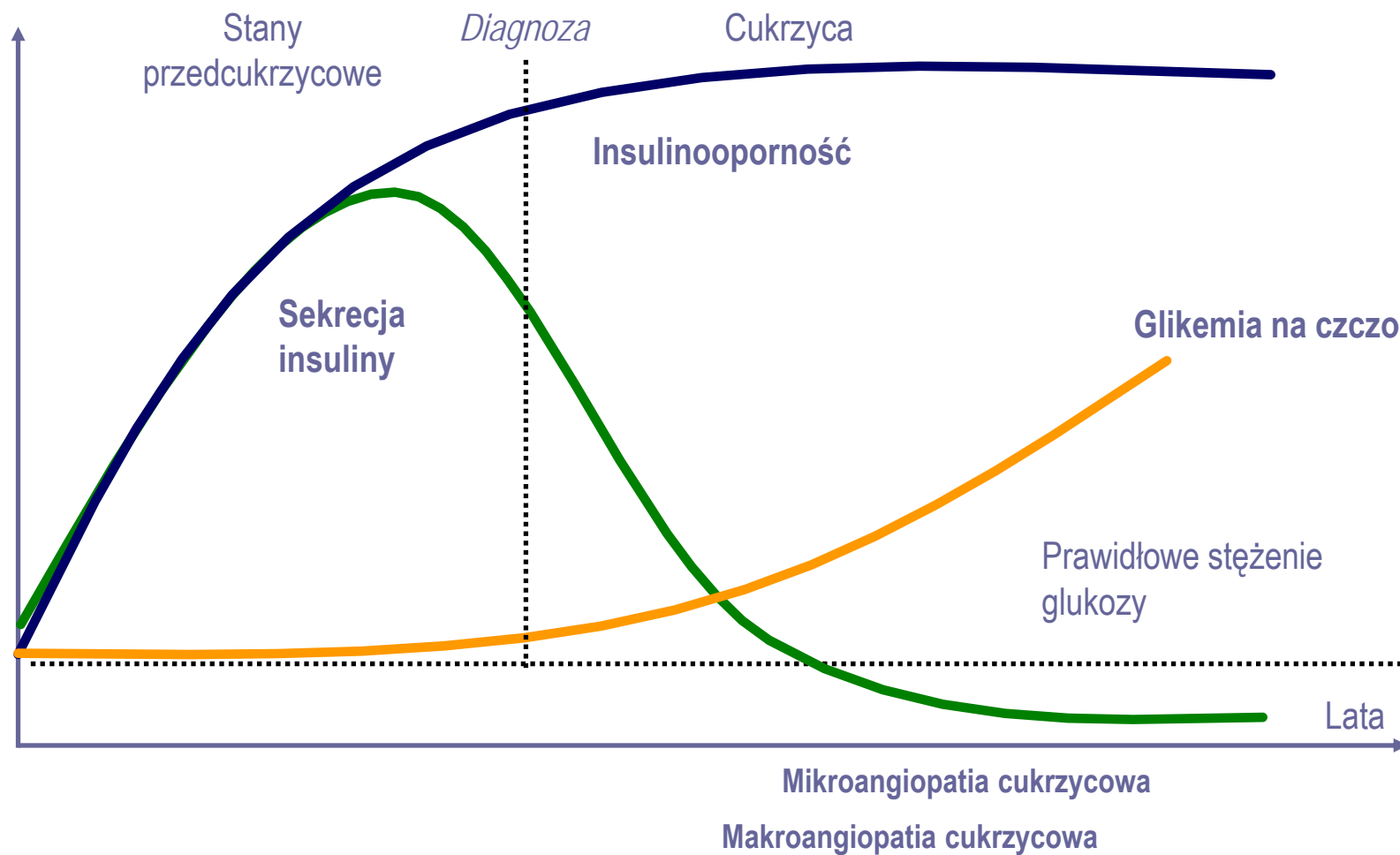
H. sapiens

H. McDonald's

Milion lat

50 Lat

Historia naturalna cukrzycy typu 2

Grupy ryzyka cukrzycy

(konieczna diagnostyka cukrzycy)

- **Wiek powyżej 45 roku życia co 3 lata**
- **Częściej (co roku) jeżeli współistnieje:**
  - **Nadwaga (BMI > 25 kg/m²)**
  - **Wywiad rodzinny**
  - **Przebyta cukrzyca ciężarnych lub noworodki > 4 kg**
  - **Nadciśnienie**
  - **Dyslipidemia**
  - **Poprzednio stwierdzona NTG**
  - **zespół policystycznych jajników**
  - **choroba układu sercowo-naczyniowego**

Następstwa cukrzycy typu 2

retinopatia

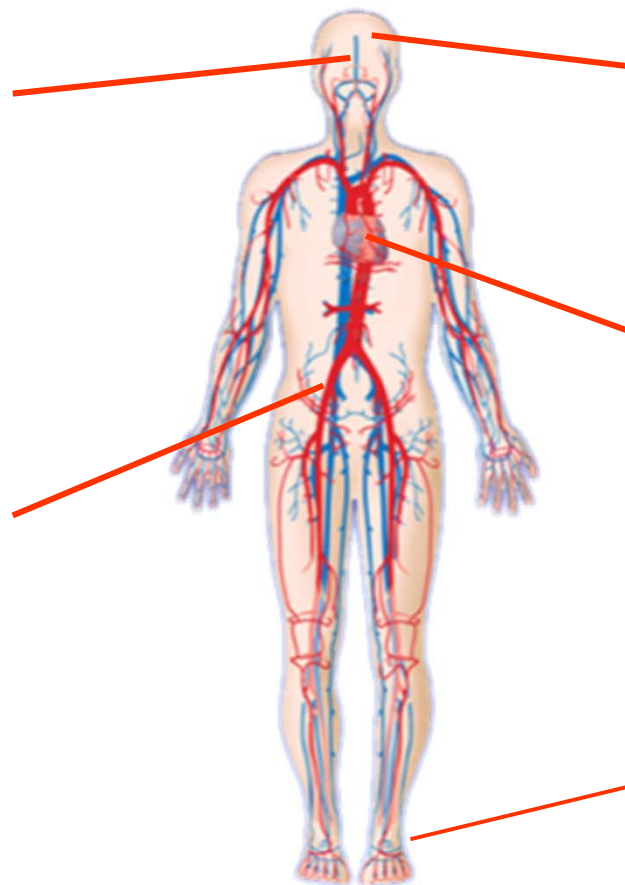

Najczęstsza przyczyna ślepoty u dorosłych osób w okresie pracy zawodowej

nefropatia

Najczęstsza przyczyna wystąpienia skrajnej niewydolności nerek

Udar mózgu

1.2- do 1.8-wzrost występowania

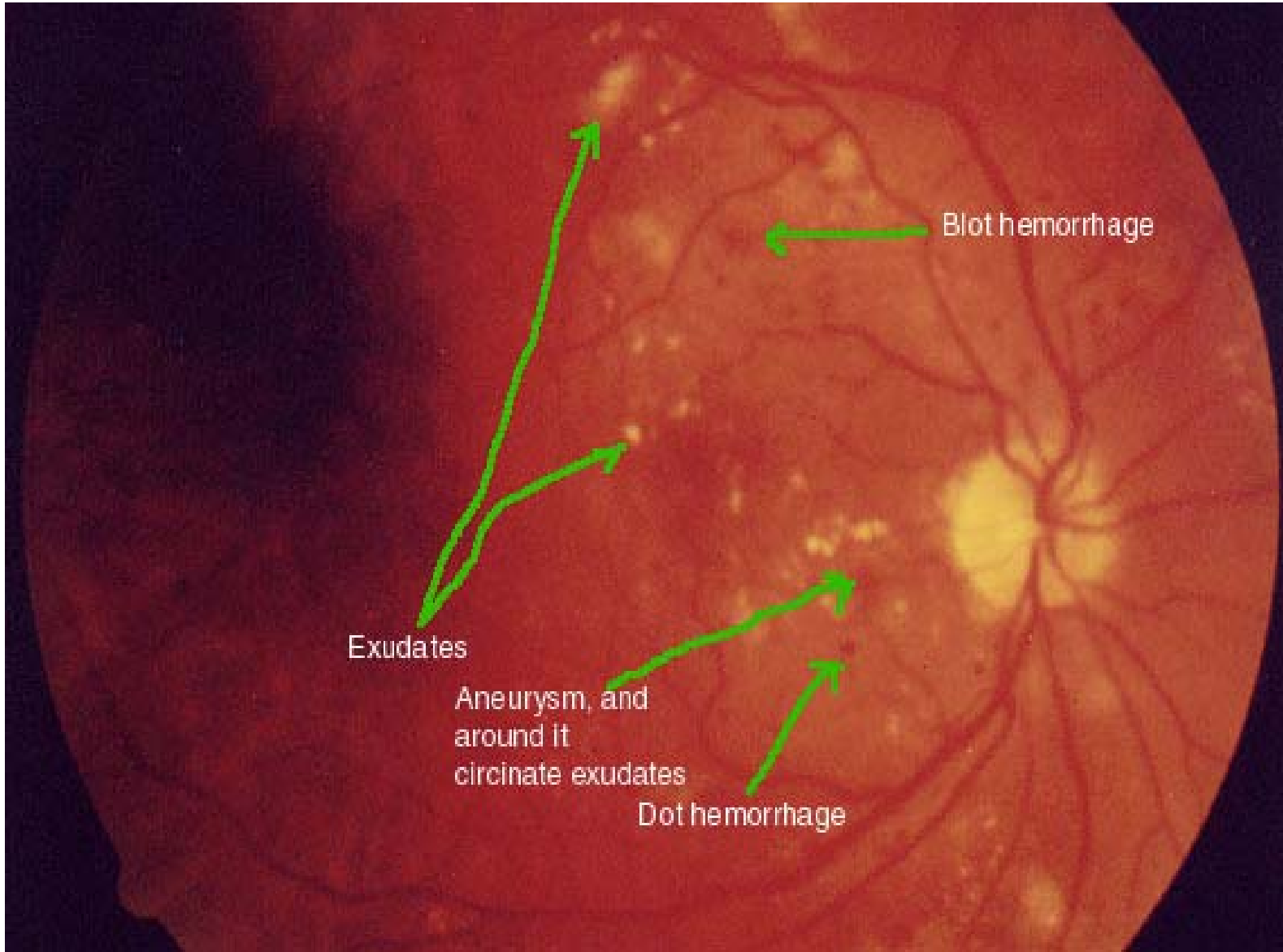
Choroba sercowo-naczyniowa(CHSN)

75% pacjentów umiera z powodu ChSN

neuropatia

Najczęstsza przyczyna nie spowodowanych urazem amputacji kończyn dolnych

Blot hemorrhage

Exudates

Aneurysm, and
around it
circinate exudates

Dot hemorrhage

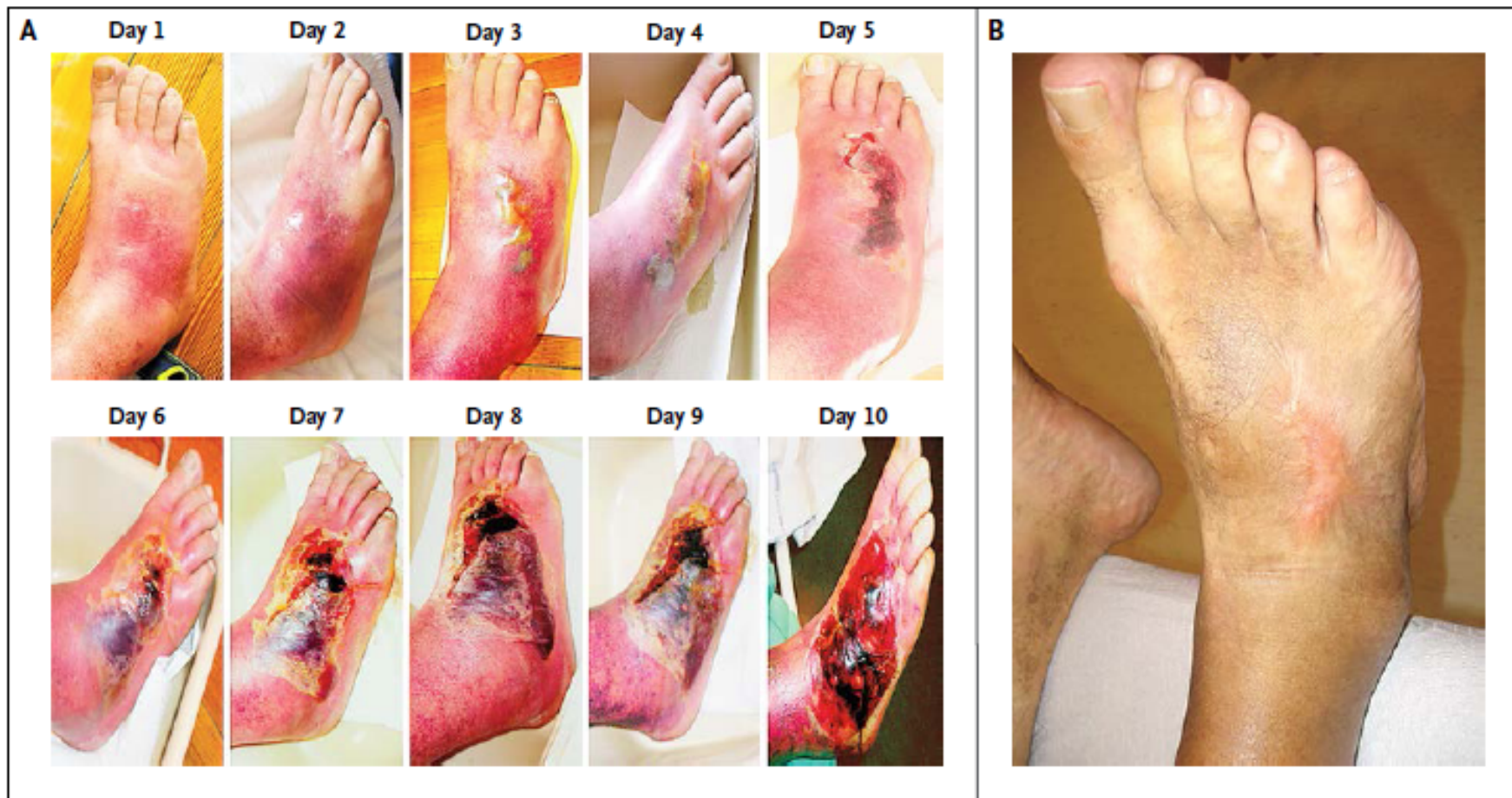

IMAGES IN CLINICAL MEDICINE

Lindsey R. Baden, M.D., *Editor*

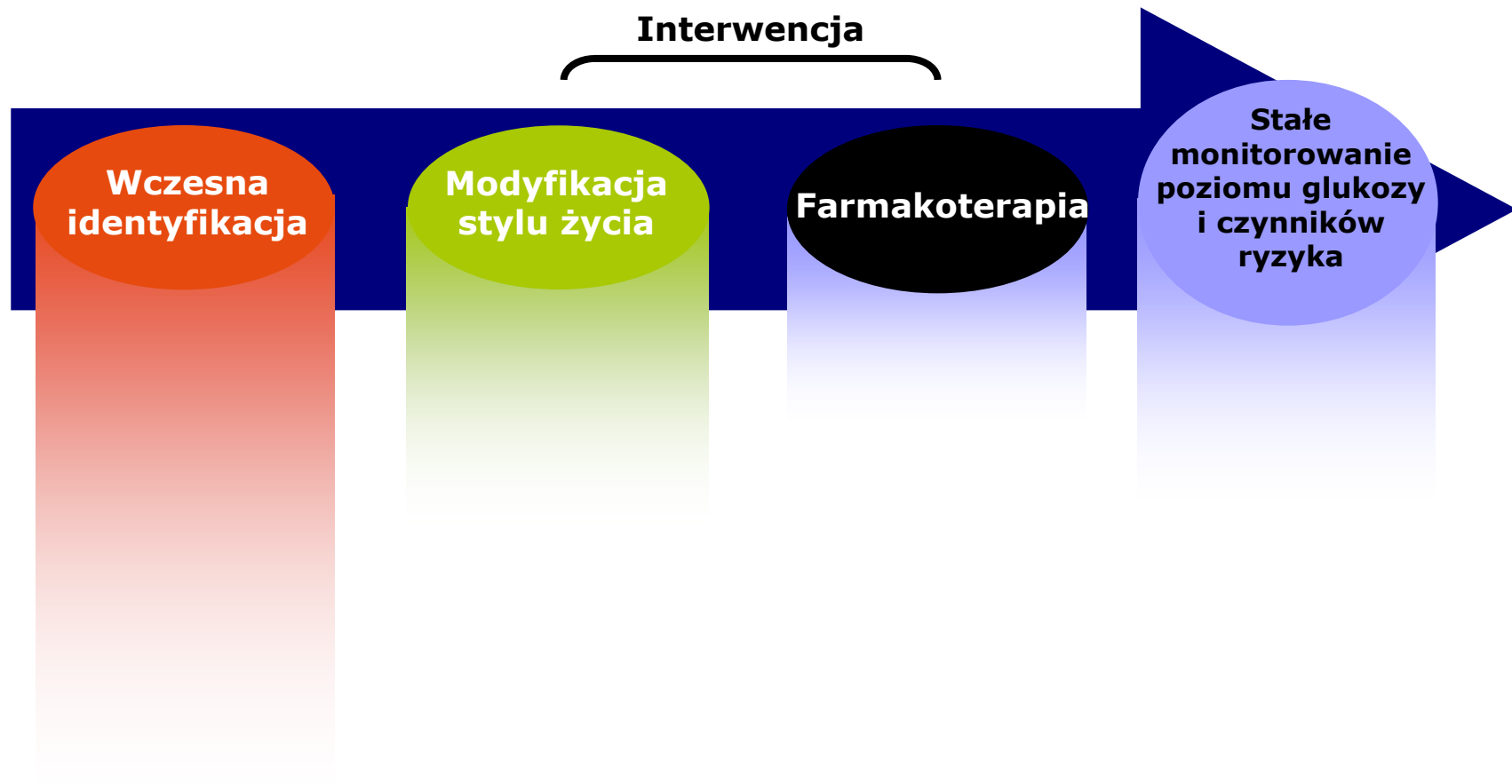
Evolution of a Diabetic Foot Infection

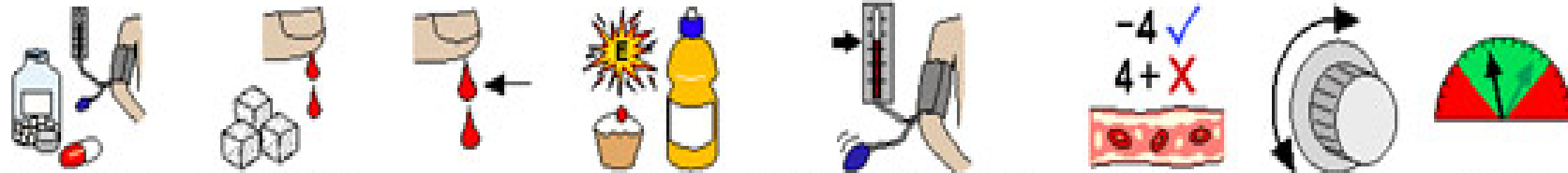

Prowadzenie leczenia cukrzycy

O czym chory musi pamiętać ?

nacisnieniowe

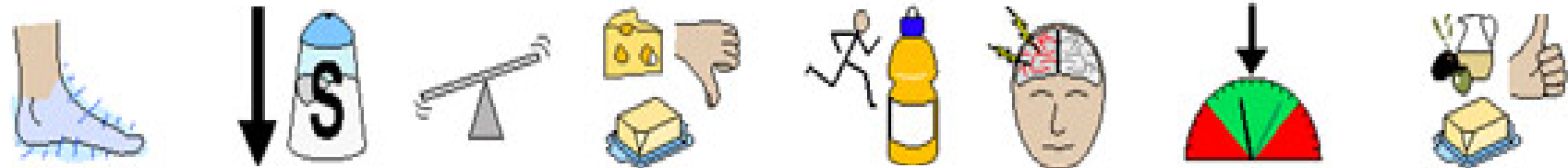

stóp

oczu

ciężar

SOII

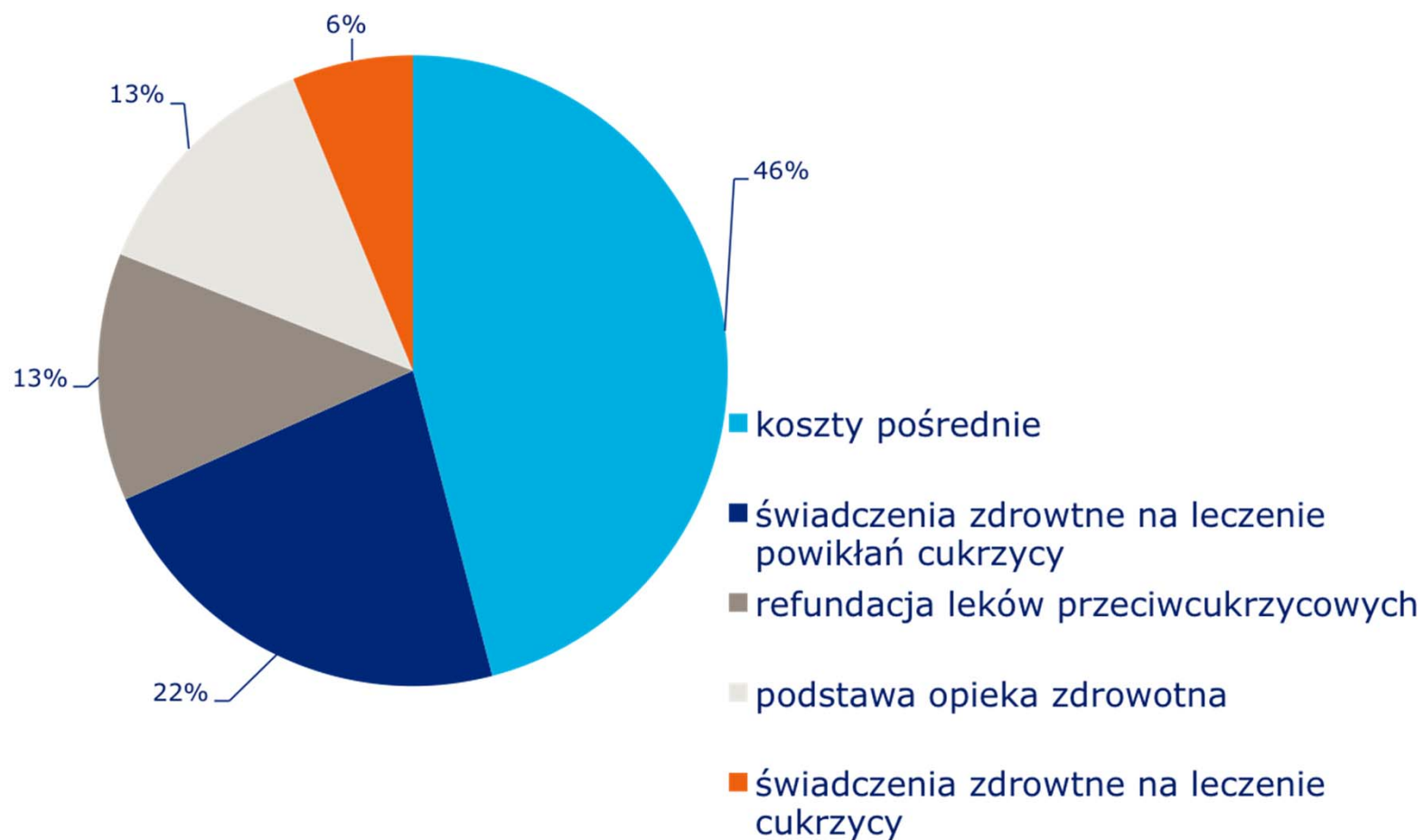
mózgu

Edukacja i motywacja

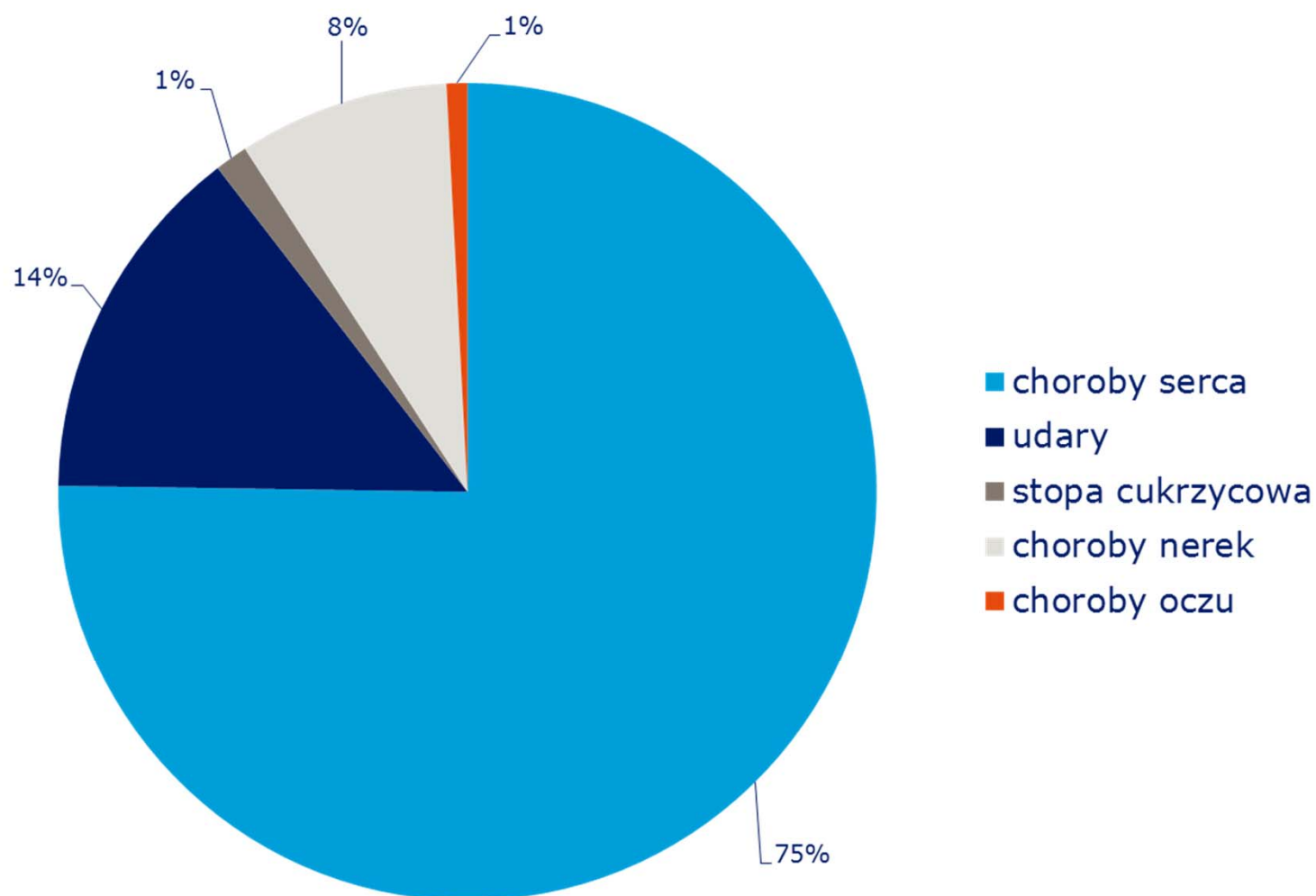

- Gdy lekarz coś powiedział, nie znaczy to że pacjent to **usłyszał**.
- Jeżeli pacjent to usłyszał, nie znaczy jeszcze, że **zrozumiał**.
- Jeżeli zrozumiał, to nie znaczy, że się z tym **zgadza**.
- Jeżeli zgadza się z tym co usłyszał, nie znaczy to jeszcze że się do tego **zastosuje**.
- Jeżeli się zastosuje, nie znaczy to jeszcze, że będzie się do tego **stosował na co dzień**.

NA LECZENIE CUKRZYCY I JEJ POWIKŁAŃ WYDAWANYCH JEST W POLCE 6 000 000 MLD ZŁ

Struktura kosztów bezpośrednich powikłań w 2012 roku

Cukrzycowe ABC

- “A”: HbA1c (stężenie glukozy)
  - < 7.0 %
- “B”: Blood Pressure (ciśnienie krwi)
  - < 130/80
- “C”: Cholesterol:
  - LDL < 100 mg/dl;

Pekin 2008

Złoty medal dla Polski

Michał Jeliński (ur. 1980)

chory na cukrzycę typu 1.

---

*Medycyna przynosi często pociechę,
czasami łagodzi, rzadko uzdrawia.*

Hipokrates